

RURAL 3.0

SERVICE LEARNING
FOR THE RURAL DEVELOPMENT

RURASL: Handleiding voor Maatschappelijke Organisaties over Service Learning en Sociaal Ondernemen

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Deze gids is gemaakt voor maatschappelijke organisaties in de plattenslandsgebieden van Nederland die willen deelnemen aan Service Learning vakken en/of in met hoger onderwijsinstellingen willen samenwerken om Sociaal Ondernemen op de kaart te krijgen. De gids zal helpen bij het beantwoorden van vragen die zich kunnen voordoen wanneer de samenwerking met instellingen voor hoger onderwijs op het gebied van Service Learning of projecten voor sociaal ondernemerschap op het platteland voor het eerst van start gaan.

RURAL 3.0

RURAL 3.0

Rural.three.zero

Deze gids is gemaakt door Kaunas District Local Action Group and Plenum. En vertaald door Philine van Overbeeke & Lucas Meijs van Rotterdam School of Management, Erasmus Universiteit.

Rural 3.0: Service Learning for the Rural Development
Project number 99382-EPP-1-2018-1-PT-EPPKA2-KA

Inhoudsopgave

<i>Over RURASL en deze gemeenschapsgids</i>	3
Wat is RURASL?	3
Over deze gids	6
<i>Wat zijn Service Learning en Sociaal Ondernemen?</i>	7
<i>Wat is een maatschappelijke partner op het platteland?</i>	8
<i>Richtlijnen voor partnerorganisaties op het platteland</i>	9
Vormen van implementatie en organisatie van Landelijk Service-Learning of Sociaal Ondernemerschap	9
Definiëren en uitleggen van de behoeften van het platteland aan studenten	11
Oriëntatie voor Studenten	13
Goed gecoördineerde communicatie	15
Omgaan met het verduidelijken van verantwoordelijke en managementrisico's.....	17
Hoe leg je de missie en doelstellingen van de organisatie uit aan studenten?	19
Hoe te helpen bij het ontwikkelen van mogelijkheden voor SL of sociaal-ondernemerschap activiteiten op het platteland?	20
Hoe te helpen met reflectie van de studenten over hun ervaringen op het gebied van SL op het platteland of sociaal ondernemerschap te vergemakkelijken?	21
Hoe deel te nemen aan het evaluatieproces aan het einde van de cursus?	25
<i>Aanvullende informatie voor partnerorganisaties op het platteland</i>	26
Waar vind je een academische partner?	26
Hoe kun je expertise aanbieden aan de academische partner?.....	29
Waar vindt u meer informatie over Service-Learning en Service-Learning op het platteland?....	30
<i>Appendix</i>	31
Appendix No. 1 Service-Learning Overeenkomst formulier	31
<i>Referenties</i>	32

Over RURASL en deze gemeenschapsgids

Wat is RURASL?

RURASL – Rural 3.0: Service-Learning for the Rural Development is een kennisalliantie tussen acht instellingen voor hoger onderwijs en acht maatschappelijke organisaties die ervaring hebben met Service-Learning en Sociaal Ondernemerschap op het platteland. De alliantie wil bijdragen aan de ontwikkeling van plattelandsgebieden, door tegemoet te komen aan hun behoeften en door innovatie in deze gebieden te stimuleren door middel van een innovatieve methodologie, terwijl er tegelijkertijd partnerschappen tussen de gemeenschap en de universiteit worden gecreëerd.

Hogere onderwijsinstellingen in RURASL

1. IPVC ESE (Instituto Politécnico de Viana do Castelo – ESCOLA SUPERIOR DE EDUCAÇÃO), Portugal, Coordinator, <http://www.ipvc.pt/escola-educacao>
2. PhWien (Pädagogische Hochschule Wien), Austria, <https://phwien.ac.at/en>
3. FFZG (Faculty of Humanities and Social Sciences at the University of Zagreb), Croatia, <https://web2020.ffzg.unizg.hr/international/>
4. RSM (Erasmus University Rotterdam Rotterdam School of Management), Netherlands, <https://www.rsm.nl/>
5. SCE (Strascheg Center for Entrepreneurship GmbH, Munich University for Applied Sciences), Germany, <https://www.sce.de/en/home.html>
6. UAM (Universidad Autónoma de Madrid), Spain, <http://www.uam.es/UAM/Home.htm?language=es>
7. VMU (Vytautas Magnus University), Lithuania, <https://www.vdu.lt/en/>
8. UniBO (University of Bologna,) Italy, <https://www.unibo.it/en/homepage>

Maatschappelijke organisaties in RURASL:

1. LAG5 (Local Action Group), Croatia, <http://www.lag5.hr>
2. LAG Ammersee (Local Action Group Ammersee), Germany, <http://www.lagammersee.de/>
3. LAG Kaunas (Local Action Group Kaunas), Lithuania, <http://www.kaunorvvg.lt>
4. LAG Galsinma (Local Action Group Galsinma), Spain, <https://www.galsinma.org/>
5. LAG AJD (Local Action Group AJDeão), Portugal, www.associacaodeao.wix.com/ajdeao
6. SSA (Stichting Schutsluis Alblasserdam), Netherlands, <http://schutsluis-alblasserdam.nl/>

7. Plenum (Gesellschaft für ganzheitlich nachhaltige entwicklung gmbh), Austria, <http://www.plenum.at>
8. LAG L'Altra Romagna (Local Action Group L'Altra Romagna), Italy, <http://www.altraromagna.it/en/the-group/>

De doelstellingen van het RURASL project zijn om:

- bij te dragen aan de ontwikkeling van de kernvaardigheden en de ondernemerscapaciteiten van de plattelandsgemeenschap (waarvoor een dergelijke ontwikkeling niet gemakkelijk toegankelijk is)
- de kwaliteit van het onderwijs met het oog op duurzame ontwikkeling te verbeteren en partnerschappen tussen universiteiten en gemeenschappen op het platteland te bevorderen door middel van de innovatieve service learning methode
- de relevantie van de universiteiten te vergroten, aangezien hun studenten ernaar streven een dienst te verlenen die antwoordt op de vraag van het bedrijfsleven op het platteland en aan de sociale behoeften in de plattelandsgebieden
- een virtuele Hub oprichten met een breed netwerk van academische en landelijke belanghebbenden die onderwijs- en leerinhoud zal aanbieden (een speciale transnationale academische module met cursussen over service learning en sociaal ondernemerschap, gemeenschapsopleidingsmateriaal en digitale samenwerkings- en leerhulpmiddelen) en de interactie tussen universiteiten en belanghebbenden uit de plattelandsgemeenschappen zal bevorderen

De belangrijkste voordelen van het project zijn:

- de oprichting van een internationale alliantie tussen universiteiten en plattelandsgemeenschappen die het onderwijs en het ondernemerschap van mensen in plattelandsgebieden bevordert, waarbij HOO's en ondernemingen op het platteland worden samengebracht om aan het gemeenschappelijke vraagstuk te werken - ontwikkeling van de nodige kennis en vaardigheden die nodig zijn om een verandering in de plattelandsgemeenschappen teweeg te brengen
- versterking van de vaardigheden en het innovatievermogen van volwassen sociale ondernemers op het platteland (SE)

- het bieden van praktische ervaringen op het gebied van service learning en sociaal ondernemerschap aan universiteitsstudenten in de specifieke plattelandsomgeving
- de ontwikkeling van de kerncompetenties en het ruraal SE onder de plattelandsgemeenschap met een hoog potentieel op een duurzame, ecologische en sociaal verantwoorde manier

Over deze gids

Deze gemeenschaps-gids is bedoeld om maatschappelijke organisaties te helpen bij projecten op het gebied van Service-Learning of sociaal ondernemerschap op het platteland met IHO's, waarbij zij voor universiteitsstudenten als mentor optreden tijdens deze projecten. Aangezien gemeenschapsorganisaties dienen als tussenpersoon tussen de begunstigden en de studenten op het platteland, maar mogelijk geen directe ervaring hebben in het werken met studenten, wil deze gids dienen als trainingsmateriaal voor gemeenschapspartners om hen te voorzien van mentorschapsvaardigheden en kennis over hoe ze effectief gebruik kunnen maken van studenten. LAG Kaunas en Plenum hebben, als vertegenwoordigers van gemeenschapsorganisaties, gegevens verzameld van andere gemeenschapspartners in het RURASL project om hun onderwijsbehoeften te beoordelen. Samen met HEI-partners hebben ze deze gids ontwikkeld op basis van deze behoeften om andere gemeenschapsorganisaties te helpen bij het structureren van zinvolle betrokkenheid van studenten en het assisteren van studenten bij de implementatie van hun activiteitenplannen. Plattelandspartners in het RURASL project hebben samengewerkt met HOI-partners en de lokale gemeenschap om ervoor te zorgen dat de ontwikkelingsbehoeften van de basis worden beantwoord met de kennis die HOI's hebben voortgebracht.

Als direct resultaat van het RURASL-project bevat deze gids aanpasbaar materiaal en suggesties voor gemeenschapsorganisaties om hun mentorschapsvaardigheden en kennis te verbeteren over hoe ze effectief gebruik kunnen maken van studenten in partnerschappen tussen de gemeenschap en de universiteit.

Deze gids zal organisaties uit de gemeenschap helpen om dit te doen:

- het definiëren van landelijke behoeften die moeten worden opgenomen in de universitaire cursus over Service-Learning of Sociaal Ondernemerschap
- voorbereidingen treffen voor de bespreking van de oriëntatie van de studenten, het activiteitenplan, de verduidelijking van de verantwoordelijkheden en de risicomanagementvraagstukken
- studenten de missie en doelstellingen van hun organisatie uit te leggen
- helpen bij het ontwikkelen van mogelijkheden voor rurale Service-Learning-activiteiten die belangrijk en uitdagend zijn voor studenten en die voortbouwen op hun kennis en vaardigheden
- het vergemakkelijken van de reflectie van de studenten over hun rurale Service-Learning ervaring
- deel te nemen aan het evaluatieproces aan het einde van de cursus

Deze gids is een open educatief hulpmiddel dat publiekelijk beschikbaar is voor alle gemeenschapsorganisaties die geïnteresseerd zijn in samenwerkingsverbanden tussen de gemeenschap en de universiteit.

Ook is het gekoppeld aan het World Café-evenement van het RURASL-project, dat is ontworpen op basis van dit gemeenschapstrainingsmateriaal, dat online is geïmplementeerd als een gemeenschapstrainingswebinar en dat is opgenomen voor toekomstig gebruik door gemeenschapsorganisaties.

Wat zijn Service Learning en Sociaal Ondernemen?

Service Learning, naar de definitie van het project *Europe Engage – Developing a Culture of Civic Engagement through Service Learning within Higher Education in Europe*, is een innovatieve pedagogische benadering die zinvolle dienstverlening aan de gemeenschap of betrokkenheid bij de gemeenschap in het curriculum integreert. Het biedt studenten academische studiepunten voor het leren dat voortvloeit uit actieve betrokkenheid binnen de gemeenschap en het werk aan een echt probleem. Reflectie- en ervaringslerenstrategieën ondersteunen het leerproces en de dienstverlening is gelinkt aan het academische discipline. Service Learning brengt studenten, academici en de gemeenschap samen, waarbij ze allemaal leermiddelen, probleemoplossers en partners worden. Naast het verbeteren van het academisch leren en het leren in de praktijk, is het algemene doel van het Service Learning het creëren van een gevoel van burgerschap en verantwoordelijkheid bij de studenten en het werken aan een positieve sociale verandering binnen de maatschappij.¹

Sociaal Ondernemen erkent de sociale behoeften en gebruikt ondernemingsprincipes om innovatieve manieren te creëren en te organiseren om sociale verandering te bevorderen.

Clevenger-Bright et al. (2012) geven aan dat dienstverlening aan de gemeenschap gepaard gaat met een gestructureerde voorbereiding en reflectie van de studenten. Het unieke aan Service Learning is dat het een directe toepassing van theoretische modellen biedt. Voorstanders van academisch leren geloven dat de praktische toepassing van kennis in de klas in een gemeenschap de studenten in staat stelt om cursusmateriaal op een meer betekenisvolle manier te synthetiseren.

Gemeenschappelijke doelen bereikt door Service Learning

Figuur 1: Gemeenschappelijke doelen van Service Learning (aangepast van Clevenger-Bright et al., 2012)²

Service Learning op het platteland en het sociaal ondernemerschap op het platteland zijn een uiterst flexibel en mobiel leermethoden die specifieke colleges, klassikale werkgroepen en gericht werk in een plattelands gemeenschap combineren.

¹ <https://europeengage.org/our-definition-of-service-learning/>

² <https://www.washington.edu/teaching/topics/engaging-students-in-learning/service-learning/>

Wat is een maatschappelijke partner op het platteland?

Onder een maatschappelijke partner op het platteland verstaan wij een organisatie (bijv. Lokale actiegroep, non-profitorganisatie, stichting, vereniging, gemeente, etc.) die samenwerkt met studenten tijdens Service Learning vak. Maatschappelijke partners definiëren hun behoeften op het platteland en leggen deze uit aan studenten. Studenten die colleges, werkgroepen en reflectie van combineren, proberen specifieke landelijke problemen/behoefte/veranderingen op te lossen. De plattelandsgemeenschap werkt in de rol van co-educators voor studenten.

Het volgende figuur illustreert de voordelen van Service Learning voor de partner van de plattelandsgemeenschap:

Figuur 2: Voordelen van Service Learning voor de maatschappelijke plattelandspartner (aangepast van Bender, 2014)

Richtlijnen voor partnerorganisaties op het platteland

Vormen van implementatie en organisatie van Landelijk Service-Learning of Sociaal Ondernemerschap

Plattelands Service-Learning (S-L) en sociaal ondernemerschap (SE) kunnen in drie verschillende vormen worden uitgevoerd. Plattelandsorganisaties hebben verschillende verantwoordelijkheden en structurele en logistieke verplichtingen bij het organiseren van deze drie soorten activiteiten.

Implementatie van Rural Service-Learning (S-L) of Sociaal Ondernemerschap (SO) in de directe omgeving van instellingen voor hoger onderwijs.

Instellingen voor hoger onderwijs die in plattelandsgemeenschappen gesitueerd zijn (d.w.z. in de onmiddellijke nabijheid van organisaties van plattelandsgemeenschappen) putten uit studenten die in de plattelandsgemeenschap wonen. In vergelijking met instellingen voor hoger onderwijs uit stedelijke gebieden kan men bij deze vorm van implementatie minder complexe bureaucratieën verwachten, zijn deze instellingen toegankelijker voor gemeenschapsorganisaties en kunnen er dus meer op maat gemaakte partnerschappen tussen universiteiten en gemeenschappen worden gevormd. Studenten kunnen het belang van de landelijke gemeenschap beter begrijpen, evenals de mogelijkheden en beperkingen van hun gemeenschap. Studenten en academische docenten van IHO's kunnen naast de begunstigen op het platteland wonen, die diensten ontvangen van een gemeenschapsorganisatie die studenten begeleidt.

Toch vereist de implementatie van S-L of SO-activiteiten op het platteland een opleiding van de studenten van de gemeenschapsorganisaties met betrekking tot de behoeften van het platteland, de bestaande middelen en/of het gebrek daaraan.

In het RURASL project hebben we voorbeelden van deze vorm van implementatie uit Portugal, Litouwen en Nederland.

In Portugal gingen 21 studenten uit Viana do Castelo (Hogere School voor Onderwijs - Polytechnisch Instituut van Viana do Castelo- IPVC) naar het landelijke gebied - Deão (ongeveer 15 km van het stadscentrum van Viana do Castelo) om deel te nemen aan een landelijk Service-Learning project onder toezicht van de lokale actiegroep AJD: 'Stappen voor een Betere Maatschappij'. Het doel van dit project was om de muren van de faciliteiten van AJD te schilderen met tekeningen die de tradities, de geschiedenis en het culturele erfgoed van Deão weergeven. 'Steps for a Better Society' was het academische antwoord van een groep basisschoolleerkrachten uit Viana do Castelo Polytechnic op de behoeften van AJD (Rural LAG), met betrekking tot het lokale erfgoed.

In een ander project namen 4 studenten van de Hogere School voor Onderwijs (3e jaars studenten van IPVC) deel aan een Service-Learning project "Right to play" onder begeleiding van AJD en de lokale groep International Amnesty. Het doel van dit SL-project was om de aandacht van de kinderen van AJD te vestigen op andere realiteiten, waar kinderen niet het recht hebben om te spelen zoals ze dat doen. De andere projecten ("Refoios em movimento - Moving Towers" en "Reforestation of common lands of Refoios do Lima") werden uitgevoerd met studenten van Agronomie (1e jaars studenten van IPVC). Aangezien het IPVC (HEI-partner) dichtbij AJD (plattelandspartner) en andere plattelandsgemeenschapsorganisaties stond, waren zij in staat om meer dan één project op het platteland te organiseren en uit te voeren, wat het echte voordeel is van de directe nabijheid tussen universiteits- en gemeenschapspartners.

Implementatie van Service-Learning of Sociaal Ondernemerschap op het platteland in gebieden die veder verwijderd zijn van instellingen voor hoger onderwijs

Instellingen voor hoger onderwijs die zich in de stad bevinden en niet op het platteland, hebben dagelijks andere levenservaringen en kunnen moeite hebben om de behoeften van het platteland te

onderkennen en daardoor goede S-L aan te bieden die echt gunstig zijn voor de begunstigden op het platteland.

Ook is het mogelijk dat deze gemeenschappen niet gemakkelijk bereikbaar zijn met het openbaar vervoer en dat het ook veel tijd kost voor de studenten om ze te bereiken. Dus, als de organisatie een ontmoeting van 1 uur met de studenten plant, moet ze zich ervan bewust zijn dat het 3 uur kan duren voor de studenten. Online ontmoetingsapps kunnen dergelijke problemen verminderen.

Naast reizen is het nodig om te benadrukken dat deze projecten een meer geavanceerde planning, aanzienlijke ondersteuning van de gemeenschapsorganisaties en hogere structurele en logistieke eisen vereisen.

Tot slot, tijdens het semester hebben studenten vaak lessen en dat legt een andere beperking op met betrekking tot meerdere reizen naar afgelegen landelijke gebieden.

In het RURASL project hebben we voorbeelden van deze vorm van implementatie uit Spanje en Duitsland.

In Spanje is Service-Learning op het platteland geïmplementeerd door samenwerking tussen de Universidad Autónoma de Madrid (UAM) en de lokale actiegroep Galsinma, die bestaat uit 45 gemeenten in het noordelijk deel van het gebergte van Madrid. Negen eerstejaarsstudenten van de Primary Teacher Education Bachelor studie van de UAM gingen naar 2 gemeentelijke speelgoedbibliotheken van GALSINMA (Talamanca de Jarama en El Berruoco - het landelijke gebied in het noordelijke gebergte van Madrid op ongeveer 50 km van de UAM-universiteit) en voerden hun service-learning project "SL Assistance to the child population" uit, dat 4 maanden duurde (30 uur in totaal). Het hoofddoel van de dienst was het organiseren en uitvoeren van activiteiten die de bewustwording van de situaties van mensen met een risico op sociale uitsluiting op het platteland vergemakkelijken.

Implementatie van de Service-Learning op het platteland of Sociaal Ondernemerschap als een zomer-/winterschool

Als ze worden uitgevoerd als een zomerschool, stellen de projecten S-L en SO op het platteland de studenten in staat om tijdens de dienst in de landelijke gemeenschap te verblijven in plaats van heen en weer te reizen naar hun universiteit. Maar studenten en gemeenschapsorganisaties moeten zich in dit scenario inzetten voor voltijdse beschikbaarheid en bereid zijn om ook 's avonds of in het weekend te werken. Studenten hebben maaltijden en huisvesting nodig en moeten S-L en SO op het platteland binnen een kortere periode implementeren dan hun peers in andere 2 vormen van implementatie.

Dit kan extra werklast met zich meebrengen voor gemeenschapsorganisaties, aangezien de rol van de mentor niet alleen de intellectuele ondersteuning van de studenten is, maar ook de logistiek (het verstrekken van maaltijden, huisvesting, materiaal en uitrusting voor het werk, etc.). Ze worden gastheer voor de studenten, naast het feit dat ze hun mentor zijn.

Tot slot is het mogelijk dat landelijke gemeenschapsorganisaties de zomer of de winter niet als het optimale moment vinden om landelijke S-L en SO-projecten uit te voeren, omdat ze door de zomer-/wintervakantie mogelijk minder personeel nodig hebben.

In het RURASL-project hebben we voorbeelden van deze vorm van implementatie uit Italië, Oostenrijk en Kroatië.

In Kroatië reisden 11 studenten uit de hoofdstad van het land (de universiteit van Zagreb) 600 km naar het platteland - het eiland Korčula - om deel te nemen aan projecten voor het leren van diensten onder toezicht van de plattelandspartner, de lokale actiegroep LAG5. Hun S-L projecten werden behandeld:

- het introduceren van robotica (micro:bit en Mbot) bij schoolkinderen op het platteland,
- het onderwijzen van plattelandsondernemers in het ontwerpen van gratis websites,
- ontwikkeling van digitale vaardigheden voor (cultureel) plattelandstoerisme
- digitalisering van het erfgoed in het museum van Korčula (met name de laatste vondsten van het Marco Polohuis).

Alle studenten waren afgestudeerde studenten Informatiewetenschappen, een studie met opleidingen: Informatica (onderwijs- en onderzoekgerichte studies), Bibliotheekwetenschap, Museumstudie en erfgoedbeheer.

Tot slot zijn meer voorbeelden van alle drie de typen implementatie beschikbaar in Landelijk 3.0 MOOC (<http://193.198.214.48:8080/course/view.php?id=7>). De getuigenissen van studenten, docenten, landelijke gemeenschapsorganisaties en rurale begunstigden zijn beschikbaar op het RURASL YouTube-kanaal: https://www.youtube.com/channel/UCEOwS_yvg6PiOoCb_6NLWhg/featured

Definiëren en uitleggen van de behoeften van het platteland aan studenten

Het is belangrijk om de behoeften van de begunstigden op het platteland die deelnemen aan een Service Learning/Sociaal ondernemen project duidelijk te definiëren. De behoeften van een plattelandsgemeenschap zijn afhankelijk van verschillende omstandigheden, zoals de locatie, het aantal leden van de gemeenschap, de sociale en economische omgeving, de kenmerken van de activiteiten van de organisatie, enzovoorts. De behoeften van de plattelandsgemeenschap zijn ook afhankelijk van de kenmerken van de plattelandsgemeenschappen (bv. sportclubs, onderwijscentra, enz.) en hun leden (bv. landbouwers, huisvrouwen, toeristische werknemers, gepensioneerden, culturele werkers, enz.). De nauwkeurigheid van de vervulling van de specifieke behoeften van het platteland en de suggesties voor mogelijke oplossingen hangen rechtstreeks af van de mate waarin de behoeften van het platteland duidelijk zijn gedefinieerd.

Onze suggestie is om de behoeften van het platteland eerst te bespreken met de leden of werknemers van de begunstigde op het platteland. Als de begunstigde op het platteland een persoon is (d.w.z. een toerist of gepensioneerde), is het aan te bevelen om de behoeften van het platteland duidelijk voor zichzelf te definiëren.

De tweede, eveneens zeer belangrijke fase is het uitleggen van deze plattelandsbehoeften aan de studenten. Aan de ene kant zijn er studenten van instellingen voor hoger onderwijs die in plattelandsgemeenschappen wonen. Deze HO-instellingen hebben vaak uit studenten die afkomstig zijn uit de gemeenschap/regio waar de hogeschool is gevestigd. Aan de andere kant zijn er studenten van instellingen voor hoger onderwijs die niet in plattelandsgemeenschappen wonen. Hier hebben zowel de studenten als de faculteit dagelijks ervaringen met het leven in de stad. De kloof tussen deze studenten en de begunstigden op het platteland kan aanzienlijk zijn.

Als studenten geen lid zijn van uw landelijke gemeenschap of geen landelijke achtergrond hebben, moet u extra opletten. Wat voor u duidelijk en begrijpelijk lijkt, is misschien niet zo begrijpelijk voor studenten. Het is dan het allerbelangrijkste om de behoeften van het platteland in detail uit te leggen, indien mogelijk met praktische voorbeelden.

Het volgende voorbeeld / de volgende tabel kan nuttig zijn voor een eerste overzicht en structurering van de landelijke behoeften voor de activiteiten van de studenten:

Context	Initiële behoeften	Deelnemende organisaties	Plattelands SL doelen	Plattelands SL-activiteiten	Aantal studenten
Studenten komen uit stedelijke gebieden	Omgaan met vergrijzing van de populatie	Oudere bewoners	Verbeteren van cognitieve functies van ouderen	Animatie	2
Studenten komen uit rurale gebieden	Gebrek aan materiaal voor kinderen	Basisschool	STEM dichterbij kinderen brengen door informeel leren	Robotics	5

In Nederland heeft Rotterdam School of Management (RSM), Erasmus Universiteit een minor gegeven, genaamd Learning by Doing: Consulting Social Entrepreneurs van september - november 2019. In deze minor vormen studenten groepen om kleine maatschappelijke organisaties te consulteren over de aanpak van hedendaagse uitdagingen. Dit jaar was een van de deelnemende maatschappelijke organisaties de Stichting Schutsluis Alblasserdam (SSA).

- Het doel van SSA is ondersteuning te krijgen voor het herbouwen van een gesloopte sluis in Alblasserdam. SSA focust op watererfgoed, omgeving, watersport, tourisme, ecology en biodiversiteit.
- SSA heeft RSM gevraagd om studenten te laten onderzoeken wat de legitimiteit voor reconstructie is en advies te geven over de toekomst.
- Vier studenten in de minor hebben SSA advies gegeven op basis van hun theoretische onderzoek en gesprekken met stakeholders.
- Het advies van de studenten was om de vorm van organisatie te veranderen van een stichting met leden naar een vereniging. Dit zou kunnen zorgen voor meer draagkracht en zichtbaarheid in de gemeenschap als ook voor specifieke stakeholders.
- Het SL vak was een interessante ervaring voor de studenten die zelf niet van plattelangsgebieden in Nederland komen, en sommigen niet eens uit Nederland, aangezien het systeem hier heel anders is. Voor SSA was het goed om met de studenten te werken en meer te leren over academische theorieën en literatuur. Het was een win-win situatie.

Oriëntatie voor Studenten

Zoals gezegd is het belangrijk om de behoeften van het platteland duidelijk te definiëren. Het is gemakkelijker om een discussie te voeren over de oriëntatie van studenten wanneer je precies weet welke behoeften op het platteland bevredigd zouden kunnen worden met de hulp van studenten. Ten tweede is het belangrijk om voldoende informatie over studenten te hebben: welk onderwerp studeren ze, komen ze oorspronkelijk uit een landelijk gebied of niet, welke onderwijsbehoeften en competenties hebben ze, wat voor vaardigheden moeten studenten hebben, enz. Je moet ook definiëren wat je verwachtingen zijn ten opzichte van studenten en wat de verwachtingen van studenten zijn met betrekking tot hun landelijk Service Learning of Sociaal Ondernemerschapproject.

De discussie over studentenoriëntatie zal succesvol zijn en uw samenwerking met studenten zal pas de verwachte resultaten opleveren als dit onderdeel goed is voorbereid. U moet onthouden dat uw doel is om leerervaringen te faciliteren voor studenten in een landelijke gemeenschapsomgeving en hen zo vrij en zelfstandig mogelijk te laten werken.

Hieronder volgen enkele suggesties, voorbereid volgens Susan Bender (2014) wat u wellicht wilt opnemen in de oriëntatie van de student³:

1.	Informatie over de landelijke partner	Informeer de student(en) over uw organisatie: Wat zijn uw doelstellingen? Wie zijn uw beneficiënten? Wat zijn uw diensten/activiteiten? Wat is de lokale demografie? Hoe wordt u gefinancierd? Wat is uw missie? Wat is uw filosofie?
2.	Werknemers	Wie zijn uw werknemers en wat zijn hun functies? Is er jargon of taalgebruik in het algemeen door het personeel dat de studenten zouden willen weten?
3.	Verzorg een lijst met contactgegevens	Lijst met mensen/organisaties die van pas kunnen komen wanneer studenten hun werk doen.
4.	Verantwoordelijkheden	Wat wordt van de student(en) verwacht? Beschrijf de rol die de student(en) speelt in uw organisatie. Hoe worden de prestaties van de student(en) beoordeeld?
5.	Policies	In- en uitklokken, dresscode, (ongeschreven) kantoorregels.
6.	Training	Als er training nodig is, waarvoor en wanneer?
7.	Eindproduct	Wat is het einddoel dat moet worden bereikt en het eindproduct dat door de student(en) moet worden gecreëerd tegen het einde van SL?

³ <http://ccncce.org/wp-content/uploads/2014/06/ServiceLearningCommunityManual.pdf>

8.	Timing	Wat zijn de werktijden van uw organisatie? Wanneer moeten de studenten hun SL afmaken? Wanneer ontmoet u de studenten tijdens het vak om het werk dat ze zelfstandig hebben gedaan te beoordelen?
9.	Mentor zijn / interpretatie	Het is belangrijk dat alle studenten in de landelijke SL of sociaal ondernemerschap een contactpersoon hebben in de landelijke gemeenschap die hen zal begeleiden. De hoeveelheid tijd die elke student nodig heeft, hangt af van het project of de SL activiteit. Studenten kunnen toestemming krijgen om zelfstandig te werken zonder dat er bij elk bezoek specifieke activiteiten worden toegewezen. In dat geval kan de begeleidingstijd effectiever worden gebruikt voor vragen en feedback. Als de toegewezen sitementor om welke reden dan ook niet beschikbaar is, zorg er dan voor dat de student een andere sitementor beschikbaar heeft als dat nodig is. Bovendien moet de sitementor de student gedurende de hele opdracht helpen bij het interpreteren van de ervaring die hij/zij opdoet en het werk van de organisatie en anderen. Het is belangrijk om te onthouden dat studenten niet alleen maar vrijwilligers zijn. Studenten zijn hier om te voldoen aan de behoeften van de landelijke gemeenschap, maar ze gebruiken deze ervaring ook om het leren van het cursusmateriaal van de universiteit te verbeteren. Studenten krijgen academisch studiepunten voor het leren door middel van hun dienstbetrekking. Jouw hulp bij het helpen van dienstleerlingen om na te denken over wat hun ervaring voor hen betekent en hoe deze zich verhoudt tot hun studiewerk is zeer waardevol.
10.	Inklok procedure (wanneer van toepassing)	Studenten zijn soms verplicht om bij elk bezoek aan uw organisatie een logboek in te vullen. We vragen de studenten om hun mentor of iemand van uw organisatie bij elk bezoek hun logboek in te laten vullen. Dit is niet bij elk SL vak het geval.
11.	Identificatie	Geef studenten een identiteitsbewijs van uw organisatie of eis dat studenten hun studentenkaart beschikbaar hebben als dit nodig voor de opdracht of in uw gemeenschap.
12.	Voorbeeldfunctie	De mentoren zijn onderdeel van het beeld dat de student heeft van wat het betekent om een professional te zijn. Vaak behoren de interpersoonlijke relaties die zich ontwikkelen tussen een mentor en een student tot de belangrijkste onderdelen van de ervaring van de student. Interesse in de student, zijn/haar activiteiten en het delen van gevoelens en interesses buiten de werksituatie kan zeer nuttig zijn.
13.	Studenten Documentatie	Uw landelijke SL of sociaal ondernemerschapstudent(en) kunnen u vragen om de diensturen van uw organisatie te controleren. Als een student daarom vraagt, kunt u dit doen voor de uren die u kunt controleren.

Goed gecoördineerde communicatie

De samenwerking zal alleen succesvol zijn als de communicatie tussen u, de studenten en de docenten goed op elkaar is afgestemd. Dat betekent dat je in je organisatie een begeleider moet aanwijzen die tijdens het semester met de studenten werkt terwijl ze hun studietaken afronden.

HO-instellingen wijzen ook begeleiders aan voor SL of sociaal ondernemerschap studenten. Afhankelijk van het vak, communiceer je met de begeleiders van deze HO-instellingen over de problemen die zich voordoen op het gebied van SL of sociaal ondernemerschap. Volgens R. Schramm (2016) is het de rol van de begeleider van de HO-instellingen om samen met de community partner het project te definiëren en het team van studenten samen te stellen om het project uit te voeren.

Het is aan te raden om een activiteitenplan voor communicatie te hebben.

Ook is het belangrijk om ten minste één "live" gesprek te hebben tussen de mentor van de plattelandsgemeenschapspartner, de begeleiders van de HO-instellingen en de studenten.

Het is aan te bevelen dat elke partner de volgende door Duncan, D. & Kopperud, J. (2007) gecreëerde tabel gebruikt om zich voor te bereiden op een eerste gesprek om te bespreken.

Student	
Leerdoelen	
Vaardigheden	
Talenten	
Interesses	
Ervaring	
Landelijke Maatschappelijke Partner	
Missie	
Vaardigheden van werknemers/vrijwilligers	
Vaardigheden/talenten van cliënten	
Interesses van de organisatie	
Ervaring die wij kunnen bieden	

De volgende grafiek illustreert de goede praktijk van de implementatie van SL op het gebied van communicatie in Spanje. Studenten van de Autonome Universiteit van Madrid (UAM) hebben hun SL gedaan in de gemeentelijke speelgoedbibliotheken van de gemeenten Talamanca de Jarama en El Berruenco die deel uitmaken van de lokale actiegroep GALSINMA.

Omgaan met het verduidelijken van verantwoordelijke en managementrisico's

Zoals eerder vermeld, zouden de partners in de gemeenschap een begeleider moeten hebben voor problemen die zich voordoen tijdens de SL activiteit of sociaal ondernemerschap. De belangrijkste taak van de mentor is het verduidelijken van verantwoordelijkheden en risicomanagementvraagstukken. Het wordt aanbevolen om te praten over alle kwesties die verband houden met de SL van studenten. Studenten moeten informatie krijgen over de locatie van de buurtpartner, het kantoor/de werkruimte van waaruit ze kunnen werken, hoeveel uur ondersteuning je ze kunt geven, over de lokale werkomstandigheden, hoe je je organisatie kunt bereiken (bijv. met het openbaar vervoer of met de auto als dat nodig is). Gemeenschapspartners moeten er rekening mee houden dat sommige studenten alleen in deeltijd kunnen werken aan het SL of sociaal ondernemerschap project. Het is ook belangrijk om op te merken dat de dienstverlening aan studenten in een landelijke gemeenschapsorganisatie moet worden geharmoniseerd met de vereisten van de nationale wetgeving. Vooral moet men rekening houden met de vereisten van de sociale zekerheid, het arbeidsrecht, het vrijwilligerswerk, enz.

Het is belangrijk om te vermelden dat het plattelands SL en sociaalondernemerschap project geen stage is. Hoewel studenten die aan projecten werken een nuttige bijdrage kunnen leveren aan de landelijke gemeenschapspartner.

Een belangrijke rol van de plattelandsgemeenschapspartner is het leggen van verbanden met drie aspecten van SL op het platteland en sociaal ondernemerschap - de behoeften van de gemeenschap, de eisen van de instellingen voor hoger onderwijs en een onderwijsomgeving voor de student.

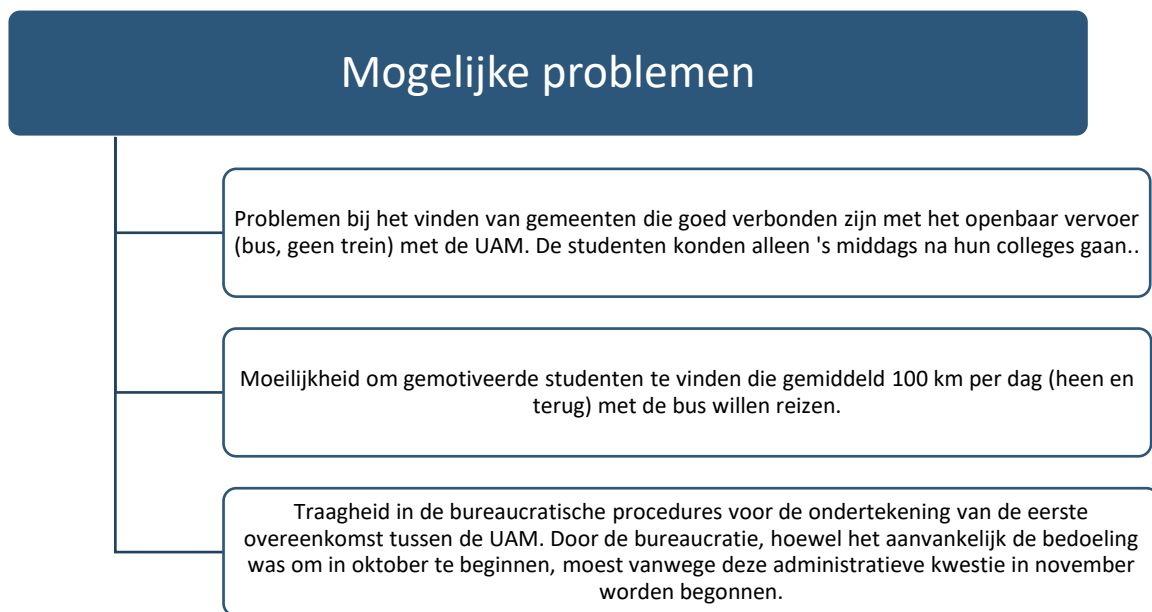
De volgende tabel, volgens de Community Partner Guide to Service-Learning (2016) van de Universiteit van Vermont, kan nuttig zijn voor de verduidelijking van de verantwoordelijkheden en het risicobeheer.

☐	<p>Adequate training voor toegewezen taken die van belang zijn voor de studenten:</p> <ul style="list-style-type: none">• Stel de juiste taken in• Wees realistisch over de tijdsbesteding en de verwachtingen van de studenten• Zichtbaar zijn en beschikbaar zijn als leerkracht en mentor voor studenten
☐	<p>Veilige werkomgeving en redelijke uren voor de studenten om hun SL uit te voeren:</p> <ul style="list-style-type: none">• Transportinformatie• Gebouw, ruimte• Werkschema en flexibiliteit• Personeel, klanten en andere werknemers

	<ul style="list-style-type: none"> • Contactinformatie in geval van vragen of problemen • Kantoorprotocol en normen
☐	<p>Oriëntatie van studenten op de missie en doelstellingen van de gemeenschapspartners om hun rol binnen de gemeenschapspartner beter te begrijpen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Missie en doelstellingen • Functie van het bureau en hun individuele rollen
☐	<p>Feedback:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Communiceren, evalueren en reflecteren • Zeg "dank je wel" tegen de studenten voor hun werk.

Het is aan te bevelen om een Memorandum van Overeenstemming/Onderscheiding te hebben tussen een plattelandsgemeenschapsorganisatie en de instelling voor hoger onderwijs. Het voorgestelde voorbeeld is te vinden in bijlage 1.

De volgende figuur beschrijft de uitdagingen waarmee de Lokale Actiegroep GALSINMA en de UAM (Spanje) werden geconfronteerd bij de planning van het leren van diensten op het platteland. Deze bevindingen kunnen nuttig zijn om in gedachten te houden om risico's te verminderen bij de voorbereiding van het leren van diensten op het platteland en de implementatie van sociaal ondernemerschap.

Hoe leg je de missie en doelstellingen van de organisatie uit aan studenten?

Missie en doelen van de organisatie beschrijven het eindpunt waar de activiteiten op gericht zijn. In de meeste gevallen zullen de studenten bij de keuze van de organisatie waarschijnlijk vertrouwd raken met de doelen van de organisatie. Het is voor hen belangrijk dat de activiteiten van de gekozen organisatie in de buurt komen van hun studie voor SL op het platteland of voor sociaal ondernemerschap. De gekozen organisaties moeten de studenten helpen om activiteiten uit te voeren die de studenten betrekken bij het aanpakken van de werkelijke behoeften van de gemeenschap.

Onze aanbeveling is om in de eerste bijeenkomst met de studenten kwesties te bespreken die verband houden met de missie en doelstellingen van de organisatie. U moet weten hoe de studenten de doelen van uw organisatie begrijpen. Is hun perceptie hetzelfde als die van u met betrekking tot de missie en doelen?

Studenten die bij de partnerorganisatie voor de landelijke gemeenschap werken, moeten de missie en doelstellingen van de organisatie en hun visie weerspiegelen. Zoals R. Schramm (2016) zegt, moet het project belangrijk zijn voor de organisatie en van een type en schaal die geschikt is voor studententeams. Ook moet er een goede "fit" zijn tussen het project en het team. Deze aspecten garanderen voldoende betrokkenheid van beide partijen bij het landelijke serviceleren of het sociaal ondernemerschapsproject. De beste resultaten worden bereikt wanneer de individuele vaardigheden van de student (bijv. interviewen, fotograferen, schrijven, ICT skills, etc.) en kennis (bijv. recht, bedrijfsleven, economie, psychologie, sociologie, onderwijs, milieu, landbouw, etc.) overeenkomen met de behoeften van de partners in de plattelandsgemeenschap.

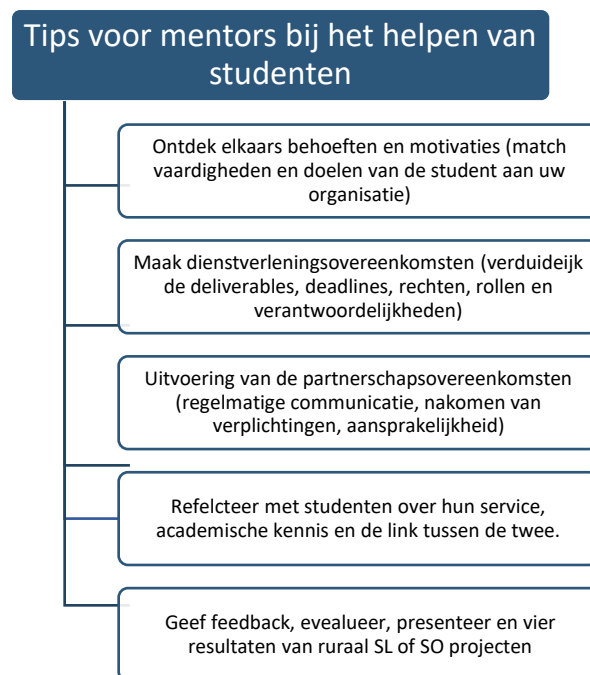
Het project voor SL of sociaal ondernemerschap kan vele vormen aannemen. Volgens Schramm (2016) kunnen studenten indirecte service bieden - het verzamelen van informatie, het doen van analyses en het doen van aanbevelingen over een probleem of onderwerp dat voor de organisatie van belang is. Dit kan onder meer bestaan uit evaluaties waarbij studenten een programma of activiteit uit het verleden of in uitvoering onderzoeken om de effectiviteit of efficiëntie ervan te beoordelen. Studenten kunnen ook directe service bieden, een organisatie helpt om een programma of procedure op te zetten, iets op gang te brengen of een bestaand programma beter te laten verlopen.

Hoe te helpen bij het ontwikkelen van mogelijkheden voor SL of sociaal-ondernemerschap activiteiten op het platteland?

Een door uw organisatie aangewezen mentor voor de Service Learning of Sociaal Ondernemerschap studenten is belangrijk. Alleen competente begeleiding zorgt voor een bevredigende samenwerking in landelijke SL of SO activiteiten die voortbouwen op de kennis en vaardigheden van de studenten.

U moet weten dat het in dit geval niet alleen om de inhoud gaat, maar ook om het proces. Dit actieve proces ontwikkelt de autonomie van de student en zijn vermogen om het leren toe te passen, het ontwikkelt de nodige kennis en vaardigheden die nodig zijn om veranderingen in plattelandsgemeenschappen te bevorderen.

Om oplossingen te ontwikkelen voor uitdagende plattelandsvraagstukken en voor product- en procesinnovatie, moet je voortdurend met de studenten communiceren. Help hen zo snel mogelijk wanneer zij geconfronteerd worden met problemen in verband met de SL voor uw organisatie.

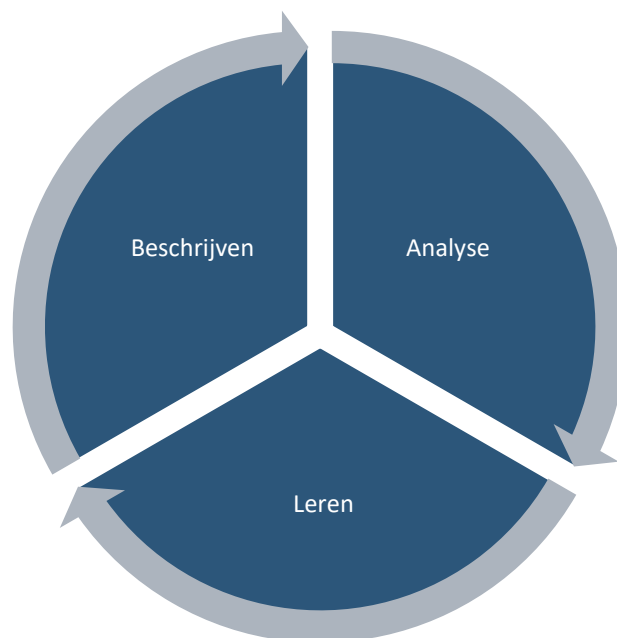
Belangrijkste tips voor samenwerking, volgens Community Partner Guide to Service-Learning (2016) by University of Vermont

Hoe te helpen met reflectie van de studenten over hun ervaringen op het gebied van SL op het platteland of sociaal ondernemerschap te vergemakkelijken?

De reflectie is een zeer belangrijk onderdeel van de landelijke SL en sociaal ondernemerschap dat, volgens de Service Learning Toolkit (2015) ontwikkeld door Michigan State University, verbindingen maakt tussen activiteiten op het gebied van gemeenschapsbetrokkenheid en klassikaal leren. De deelname aan rurale SL of rurale sociaal ondernemerschap activiteiten is een actief proces. De reflectie in deze samenwerking heeft een belangrijke waarde voor studenten en instellingen voor hoger onderwijs.

Volgens R. Bringle & J. Hatcher (1999) *"vormen de reflectieactiviteiten de brug tussen de maatschappelijke dienstverlening en de educatieve inhoud van de cursus. Reflectieactiviteiten leiden de aandacht van de student naar nieuwe interpretaties van gebeurtenissen en bieden een middel om de maatschappelijke dienstverlening te bestuderen en te interpreteren, net zoals een tekst wordt gelezen en bestudeerd voor een beter begrip"*.

Reflectie heeft drie onderdelen (Clayton and Day, 2003)

In de eerste stap, **Omschrijving**, moeten de studenten een zorgvuldige en aandachtige beschrijving maken van hun landelijke Service-Learning of sociaal-ondernemerschapsproject. In de tweede stap, **Analyse**, analyseren ze hun ervaring met het identificeren van de verbanden tussen de leerdoelen en de doelstellingen van de dienst die ze uitvoeren, wat hen in staat stelt om betekenis te geven aan hun project. In de laatste stap, **Leren**, zetten ze hun ervaring om in toepasbaar leren.

Het belangrijkste principe van de reflectie is zonder vooroordeel zijn. Wat betekent dat?

Studenten moeten onbevooroordeeld hun ervaring beschrijven tijdens het proces van SL of sociaal ondernemerschap op het platteland. Bovendien moeten ze doelgericht zijn en analyseren, wat een impact heeft op hun persoonlijke groei, burgerbetrokkenheid en

academische versterking. De laatste stap van de reflectie is het samenvatten van wat en hoe ze geleerd hebben, hoe belangrijk hun nieuwe kennis is, enz.

Dit zijn reflecties van de rurale partners (AJD) in het project in Portugal "Steps for a Better Society" (een samenwerking van IPVC en AJD):

Ik denk dat het uiterst belangrijk is om te praten over de impact die het RURASL-project heeft gehad op onze gemeenschap, namelijk deze specifieke activiteit. De culturele realiteit en traditie van elke plaats en de manier waarop we ermee omgaan, speelt een zeer belangrijke rol in onze samenleving. Wat we wel en niet kunnen doen met alle getuigenissen uit het verleden, beïnvloedt de continuïteit en de manier waarop deze gemeenschap zich kan verspreiden. Het is uiterst belangrijk om dan te spreken over de impact die deze activiteit heeft gehad op de AJD-gemeenschap die wordt ingevoegd in de gemeenschap, in feite waar AJD wordt ingevoegd, wat veel verder gaat dan de historische en sociale realiteit. Het gaat ook door de materiële en immateriële waarden van AJD en de manier waarop het andere mensen, die waarschijnlijk niet op de hoogte waren van deze AJD gedetailleerde verhalen in ruimte en tijd, in staat stelde om iets meer te begrijpen van de geschiedenis van deze gemeenschap en deze regio.

Jerusa Lopes (project technician at AJD)

Dit werk dat hier werd uitgevoerd was zeer belangrijk. Het had ook een zeer belangrijke impact op onze kinderen en jongeren, want zij zijn degenen die hier aanwezig zijn. En bovenal was het heel belangrijk om de kinderen in contact te brengen met deze studenten die dit werk kwamen doen, omdat ze het mogelijk maakten om de hele kwestie van cultuur en waarden en hun sociale identiteit hier in deze gemeenschap te idealiseren.

Angélica Neves (socio-cultural animation technician at AJD)

Dit zijn reflecties van de studenten in het project in Portugal "Steps for a Better Society"

Ik denk dat het voordeel van dit project, van Service Learning, was dat het een out of the box ervaring was. Ik bedoel, we zijn van een generatie die gewend is om altijd lessen te volgen in de klas. Daarom denk ik dat deze context voor iedereen positief was.

Student 1

Ik denk dat het moeilijkste was om het hele verhaal op papier met elkaar te verzoenen. Van papier naar de muur gaan is moeilijk, maar het is allemaal goed gegaan. In het begin lijkt dat misschien iets heel moeilijks en ingewikkelds, maar uiteindelijk was al die moeite de moeite waard. Ga ervoor, want uiteindelijk is het de moeite waard.

Student 2

Geniet ervan! Als je deelneemt aan een SL-project zul je contact hebben met veel mensen, veel gemeenschappen, die in mijn geval de kinderen waren en ik vond het geweldig.

Student 3

Elke groep zou een thema hebben en zou het toegewezen thema moeten omzetten naar de muur. Door te tekenen kon elke groep typische dingen tekenen, zoals "caroças", feestbogen, eigen tradities en de legende. We hadden direct contact met de mensen van Deão. Schoolkinderen kwamen ons helpen en droegen ook bij met hun creativiteit om zowel de container als de muur te schilderen. Geniet van de tijd! Het werk zelf is prachtig! Je zult het geweldig vinden om mee te doen, om te schilderen, om het meeste plezier te hebben!

Student 4

Als laatste geven we hier twee voorbeelden van reflexieve dagboeken die studenten zouden kunnen gebruiken om hun reflectie en leren te documenteren.

Plattelandsorganisaties zijn meestal niet verplicht om studentenreflectieactiviteiten te creëren of te evalueren, maar ze kunnen studenten wel faciliteren bij hun landelijke service-leren of sociaal-ondernemerschapservaringen en hun leerproces als ze de studenten aanmoedigen om hun reflexieve tijdschriften te produceren en als ze het belang van reflectie inzien.

Dit voorbeeld is gegeven door de RURASL project partner Vytautas Magnus University (VMU) uit Litouwen

Het reflectieve dagboek

Na elk bezoek aan de gemeenschap geven de studenten in het dagboek de datum van het bezoek aan de gemeenschap aan en beschrijven ze de inhoud van de uitgevoerde activiteiten (deelname aan evenementen, gesprekken, vergaderingen, andere sociale, intellectuele en fysieke activiteiten, etc.) en geven ze een duur van de activiteiten aan.

Na elk bezoek aan de gemeenschap geven de leerlingen in het dagboek de datum van het bezoek aan de gemeenschap aan en beschrijven ze de inhoud van de uitgevoerde activiteiten (deelname aan evenementen, gesprekken, vergaderingen, andere sociale, intellectuele en fysieke activiteiten, etc.) en geven ze de duur van de activiteiten aan.

De studenten worden uitgenodigd om in het dagboek te reflecteren op wat ze vandaag hebben geleerd en welke nieuwe kennis, vaardigheden en ervaringen ze hebben opgedaan en hoe dit verband houdt met de universitaire studie en het academisch vak dat ze studeren. Deze activiteit van het invullen van het reflexieve dagboek is een middel om verbanden te leggen tussen activiteiten op het gebied van gemeenschapsbetrokkenheid en het leren in de klas.

Het reflectieve logboek

Het reflexieve logboek wordt aan het einde van het semester aan de docent voorgelegd.

Het reflexieve logboek bevat een samenvattende presentatie van de reflexieve dagboek aantekeningen die door de studenten na elk bezoek in de gemeenschap worden geschreven. Het reflectielogboek bevat paragrafen over de analyse van persoonlijke, organisatorische en andere problemen die in de gemeenschappen worden geconfronteerd en aangepakt, de relatie tussen dienstbaarheid aan het universitair curriculum en het studievak, reflectie over de verbanden tussen academische prestaties, burgerbetrokkenheid, persoonlijke groei en ontwikkeling, enz.

De studenten analyseren de relatie tussen 'theorie' die ze in hun cursus hebben gestudeerd en andere universitaire vakken', leermiddelen en hulpmiddelen) en 'praktijk' (praktijkervaring in de gemeenschap en organisatie) die ze tijdens het leren in dienstverband hebben ontdekt.

De studenten worden aangemoedigd om tegenstrijdigheden en betwistingen tussen theorie en praktijk te onthullen die ze tijdens hun dienstitijd in de gemeenschap hebben opgemerkt en begrepen. De studenten worden uitgenodigd om te reflecteren op de vraag of ze zich op hun gemak hebben gevoeld in de gemeenschap, om aan te geven welke ervaringen het meest waardevol waren.

Hoe deel te nemen aan het evaluatieproces aan het einde van de cursus?

Als laatste moeten de activiteiten op het platteland op het gebied van SL en sociaal ondernemerschap worden geëvalueerd. Zoals in de Community Partner Guide to Service-Learning (2016) door de Universiteit van Vermont is geschreven, is de evaluatie van een landelijke SL en sociaal ondernemerschap op het platteland een essentieel element voor het voortdurende succes van het partnerschap van studenten, gemeenschapspartners en instellingen voor hoger onderwijs. De evaluatie kan in veel verschillende vormen worden uitgevoerd: gesprekken, enquêtes en vragenlijsten. Bij het evaluatieproces zijn meestal de vertegenwoordigers van de instelling voor hoger onderwijs, de studenten en de partners uit de plattelandsgemeenschap betrokken. Bij de evaluatie en beoordeling van het partnerschap is het belangrijk om in te schatten hoe de behoeften op het platteland zijn vervuld. Bovendien moet het evaluatieproces zowel interne als externe aspecten omvatten.

Het externe aspect van de evaluatie bestaat uit aanbevelingen of suggesties aan de HO-instelling voor toekomstige samenwerking tussen studenten en uw organisatie. Het interne aspect houdt in dat wordt geëvalueerd hoe de organisatie studenten heeft geaccepteerd en wat er in de toekomst moet worden veranderd met betrekking tot de rol van de gemeenschapsorganisatie.

De volgende vragen, opgesteld volgens de Community Partner Guide to Service-Learning (2016) door de Universiteit van Vermont, kunnen nuttig zijn in het evaluatieproces:

1	Hoe kunt u uw rol en de effectiviteit van uw landelijke SL of sociaal-ondernemerschapspartnerschap op het platteland verbeteren?
2	Hoe hebben studenten met uw organisatie gereageerd op de component 'rural SL of 'rural social entrepreneurship'? Hoe heeft uw organisatie gereageerd op deze samenwerking? Heeft u beiden baat bij de samenwerking?
3	Wat vonden de partners van de instelling voor hoger onderwijs van de samenwerking?
4	Wat is er geleerd over de relaties die uw organisatie heeft met de HO-instelling en met de studenten? Hoe kunnen die relaties worden verbeterd?

Ervaring met het evaluatieproces van GALSINMA en UAM

Een online questionnaire die rural supervisors hebben ingevuld and was gemaakt door UAM

Korte video's maken waarin supervisors en studenten vertellen over hun ervaring

Aanvullende informatie voor partnerorganisaties op het platteland

Waar vind je een academische partner?

Rurale gemeenschapsorganisaties die willen deelnemen aan Service-Learning op het platteland of een landelijke sociaal-ondernemerschapsaanpak willen toepassen en samenwerken met instellingen voor hoger onderwijs (HE), kunnen op zoek gaan naar potentiële HE-partners via het RURASL Matchmaking-domein (link: <http://hub.rural.ffzg.unizg.hr>).

Rurale 3.0 Matchmaking-domein is een plek waar rurale gemeenschapsorganisaties oplossingen kunnen vinden voor hun plattelvraagstukken en kunnen samenwerken met universiteiten in verschillende disciplines. Het domein staat open voor registratie voor zowel plattelvraagstukken als academische experts, die zich kunnen aansluiten en samenwerken, of ze nu hun expertise aanbieden aan een bestaand project, de repository van best practices doorzoeken of de expert in hun vakgebied vinden.

De gebruikers worden voorzien van trefwoorden om **onderwijsveld(en)** van studenten te identificeren, wat nuttig is voor gemeenschapsorganisaties om de academische partner te vinden die op de meest professionele manier zou kunnen inspelen op hun behoeften.

De volgende Erasmus+ ISCED-onderwijsvelden kunnen worden gebruikt als matchmaking keywords:

Aardwetenschappen	Huishoudkunde, facilitaire dienstverlening en reiniging	Recht
Architectuur en stedenbouwkunde	Journalistiek	Scheikunde
Audiovisuele techniek en mediaproductie	Krijgsmacht	Scheikundige technologie en procestechniek
Bedrijfskunde	Kunstnijverheid	Schoonheids- en haarerzorging
Beelde kunst, kunsgeschiedenis	Landbouw en veeteelt	Secretariaats- en administratieve ondersteuning
Bibliotheek, documentaire informatievoorziening	Lerarenopleiding algemene en beroepsgerichte vakken	Sociologie en culturele wetenschappen
Biochemie	Lerarenopleiding basisonderwijs, speciaalonderwijs en basiseducatie	Softwareontwikkeling en systeemanalyse
Biologie	Levensmiddelentechnologie	Sport

Boekhouding en belastingen	Management bedrijfs- en personeelwetenschappen	Statistieken
Bosbouw	Marketing en public relations	Tandheelkunde
Bouwkunde en civiele techniek	Medische diagnostiek en medische technologie	Textiel (kleding, schoenen en leervervaardiging)
Computergebruik	Milieubescherming en milieutechnologie	Theologie, levensbeschouwing
Delfstofwinning	Milieuwetenschappen	Therapie en revalidatie
Dierengeneeskunde en -verzorging	Mode- interieur- en industriële vormgeving	Toerisme en vrijetijdsbesteding
Economie en econometrie	Moedertaal, literatuur-, taalwetenschap	Traditionele en alternatieve geneeskunde en therapie
Elektro- en energietechniek	Muziek en theater	Transport en logistiek
Elektronica en industriële automatisering	Natuurbeheer	Tuinbouw
Farmacie	Natuurkunde	Veiligheid op het werk en ergonomie
Filosofie en ethiek	Onderwijskunde	Verpleeg- en verloskunde
Financiële dienstverlening	Ontwerp en beheer van database en netwerken	Visserij
Geneeskunde	Openbare orde en veiligheid	Voertuigtechniek, scheepsbouw- en vliegtuigbouwkunde
Geschiedenis, archeologie	Openbare reiniging, waterbeheer en -distributie	Vreemde talen
Groothandel en detailhandel	Opleiding kleuterleiders	Werkgerelateerde en bedrijfsgerichte trainingen
Horeca	Politicologie en maatschappijwetenschappen	Werktuigbouwkunde en metaalbewerking
Houtbewerking, papier-, kunststofverwerking, keramiek	Psychologie	Wiskunde

Daarnaast kunnen organisaties in het **Matchmaking-domein** de volgende trefwoorden gebruiken die het (de) **aandachtsgebied(en) van de rurale ontwikkeling** vertegenwoordigen waaraan zij graag willen werken in de rurale service-learning. Deze gebieden worden gedefinieerd door het Europees Netwerk voor Plattelandsontwikkeling (ENRD).

1A: Innovatie en samenwerking

4B: Water management

1B: Connecties met onderzoek en innovatie

4C: Bodemerosie en bodembeheer

1C: Een leven lang leren en beroepsopleiding

5A: Efficiëntie watergebruik

2A: Boeren prestaties, herstructurering en modernisering

5B: Efficiënt gebruik van energie

2B: Betreding arbeidsmarkt van geschoolde / jongere boeren

5C: Hernieuwbare bronnen en afvalbeheer

3A: Integratie en kwaliteit van agri-voedselketens

5E: Koolstofconservering en sekwestratie

4A: Biodiversiteitsherstel, behoud & verbetering

6A: Diversificatie en het creëren van banen

6B: Lokale ontwikkeling

6C: Informatie- en communicatietechnologieën (ICT)

Ook kunnen gemeenschapsorganisaties hun zoektocht naar partners specifieker maken en de volgende sleutelwoorden gebruiken die de door ENRD **gedefinieerde prioriteiten op het gebied van plattelandsontwikkeling** vertegenwoordigen.

M01: Kennisoverdracht en voorlichtingsacties

M07: Basisvoorzieningen en dorpsvernieuwing op het platteland

M02: Consultancy (Adviesdiensten, bedrijfsbeheer en bedrijfsverzorgingsdiensten)

M08: Investerings in de ontwikkeling van bosgebieden en verbetering van de levensvatbaarheid van bossen

M03: Kwaliteitsregelingen voor landbouwproducten en levensmiddelen

M09: Opzetten van producentengroepen en organisaties

M04: Beleggingen in fysieke activa

M10: Agri-milieu-klimaat

M05: Herstel van agrarisch productiepotentieel beschadigd door natuurrampen en catastrofale gebeurtenissen en introductie van gepaste preventieve acties

M11: Biologische landbouw

M06: Boerderij- en bedrijfsontwikkeling

M12: Natura 2000- en waterkaderrichtlijnen betalingen

M13: Betalingen voor gebieden met natuurlijke of andere specifieke beperkingen

M14: Dierenwelzijn

M15: Bosmilieu- en klimaatdiensten en bosbehoud

M16: Samenwerking

M17: Risicomanagement

M18: Financiering van aanvullende nationale rechtstreekse betalingen

M19: Ondersteuning voor lokale LEADER-ontwikkeling (CLLD - communityled local development)

M20: Technische assistentie

Tot slot kunnen gemeenschapsorganisaties kiezen voor de volgende **Domein(en)** waaraan ze willen bijdragen door middel van samenwerking tussen universiteit en gemeenschap.

Ouderen	Publieke goeden	Sociale inclusie
Marktontwikkeling	Groene energie	Sociale service
Migranten	Renewables	Bodem management
Berggebieden	Risico management	Stakeholder betrokkenheid
Natuurlijke hulpbronnen	Rural business	Duurzaamheid
Natuur conservatie	Rural proofing	Tourisme
Netwerken	Rural services	Beroepstraining & skills
Biologische boeren	Rural SMEs	Water management
Producent groepen	Korte supply chain en lokale markten	Vrouwen
Product kwaliteit	Kleinde dorpen	Jonge boeren
Beschermde gebieden		Jeugd

[Hoe kun je expertise aanbieden aan de academische partner?](#)

Rurale gemeenschapsorganisaties kunnen zich aansluiten bij de database van rurale entiteiten en universiteiten die geïnteresseerd zijn in gemeenschaps-universitaire partnerschappen, die de basis vormt van de virtuele Hub. Het doel van de database is om informatie te verzamelen over landelijke gemeenschapsorganisaties die werken aan plattelandsontwikkeling (maar geen toegang hebben tot Service-Learning) en universiteiten die ernaar streven om studenten, docenten en de lokale gemeenschap met elkaar in contact te brengen, maar die zich zelden bezighouden met landelijke kwesties. Door zich aan te sluiten bij de database

kunnen organisaties uit de plattelandsgemeenschap hun behoeften op een rijtje zetten en hun expertise aanbieden.

Link naar de database: <http://theta.ffzg.hr/ruralhub/Survey/LAG>

Waar vindt u meer informatie over Service-Learning en Service-Learning op het platteland?

Plattelandsorganisaties kunnen de RURASL Massive Open Online Course volgen.

Link: <http://193.198.214.48:8080/course/view.php?id=7>

Deelnemers aan deze MOOC, gemeenschapsorganisaties die gevestigd zijn in landelijke gebieden (zoals lokale actiegroepen) of die voldoen aan de behoeften van landelijke gebieden, leren belangrijke kenmerken van service-learning (SL) op het platteland, verschillen tussen stedelijke en landelijke SL, voorbeelden van goede praktijken uit diverse studiegebieden, mogelijkheden voor het ontwerpen van curricula, mentorschap van studenten door landelijke organisaties en het ontwerpen van studentenbeoordelingen. Ze zullen ook leren hoe ze effectief gebruik kunnen maken van studenten in samenwerkingsverbanden tussen de gemeenschap en de universiteit.

De MOOC is gebaseerd op de behoefte-evaluatie van 8 landen (Portugal, Spanje, Italië, Duitsland, Oostenrijk, Nederland, Kroatië en Litouwen) en op trainingsmateriaal dat is ontwikkeld door academische docenten en gemeenschapsorganisaties uit deze landen.

Plattelandsgemeenschapsorganisaties kunnen alle aanvullende informatie vinden op de RURASL-website: <https://rural.ffzg.unizg.hr/>

De verhalen van studenten, leerkrachten, organisaties van plattelandsgemeenschappen en plattelandsbegunstigden over Service-Learning en Sociaal Ondernemerschap op het platteland zijn beschikbaar op het **RURASL YouTube-kanaal**:

https://www.youtube.com/channel/UCEOwS_yvg6PiOoCb_6NLWhg/featured

Appendix

Appendix No. 1 Service-Learning Overeenkomst formulier

Service-Learning Overeenkomst formulier

Naam student: _____
Student e-mailadres: _____
Student post adres: _____
Student telefoonnummer: _____

Naam mentor: _____
Naam organisatie: _____
Mentor e-mailadres: _____
Mentor post adres: _____
Mentor telefoonnummer: _____

Korte omschrijving van Service Learning:

De looptijd van deze Service-Learning begint op _____ en eindigt op _____.

Studentenovereenkomst:

Ik ga akkoord met het vervullen van de doelstellingen van mijn werkplan (dat zal worden opgesteld tot en met _____). Ik ga ermee akkoord om regelmatig met mijn mentor te overleggen, om mijn taken zo goed mogelijk uit te voeren en om het vereiste aantal uren (_____) te vervullen. Ik ga ermee akkoord om alles in het werk te stellen om deze Service-Learning te verbinden met de concepten die ik in de klas zal leren, en om deze reflecties te delen met de cursusbegeleiders en de studenten, en mijn Service-Learning mentor. Ik zal vragen stellen wanneer ik meer informatie nodig heb en uitdagingen zo efficiënt mogelijk aanpakken door contact op te nemen met de juiste begeleider. Ik zal het beleid, de regels en voorschriften van de organisatie gehoorzamen.

Handtekening van de student: _____ Datum: _____

Mentor overeenkomst:

Ik ga akkoord met het coördineren van deze student in een educatief en professioneel geschikt landhuis: Ik zal hem/haar helpen om een set van doelen en doelstellingen te ontwikkelen en regelmatig met de student te vergaderen om duidelijke en consistente feedback te geven over zijn/haar werk. Ik zal de student helpen om de organisatie te begrijpen met de tijd die ik beschikbaar heb, en zal mogelijkheden creëren voor de student om betrokken te zijn bij organisatorische functies die verder gaan dan de specifieke projecten waar hij/zij aan werkt. Ook geef ik ten minste één keer in het semester en één keer aan het einde van het semester feedback aan de cursusbegeleider. Ik houd contact met de cursusbegeleider als er zich problemen voordoen. Ik heb begrepen dat de student het academisch werk in verband met deze Service-Learning nastreeft en zal mijn best doen om de student te helpen bij het leggen van zinvolle verbanden tussen deze twee ervaringen.

Handtekening van de mentor: _____ Datum: _____

Referenties

1. Bender, S. (2014). *Service-Learning Community Manual* Retrieved April 9, 2020 from the World Wide Web <http://ccncce.org/wp-content/uploads/2014/06/ServiceLearningCommunityManual.pdf>
2. Bringle, R. and Hatcher, J. (1999) Reflection in Service Learning: Making Meaning of Experience, In: *Introduction to Service-Learning Toolkit*. Campus Compact: Providence, RI
3. Clevenger-Bright, M., Hays, K., Henricksen, L., Hlebain, D., Maglalang, J., Packard, M., Pursch Cornforth, K., Raftus, D.. (2012). Retrieved April 8, 2020 from the World Wide Web: <https://www.washington.edu/teaching/topics/engaging-students-in-learning/service-learning/>
4. Clayton, P. and Day, M. (2003). *Reflection session guidebook: Student edition*. North Carolina State University Service-Learning Program.
5. *Community Partner Guide to Service-Learning* (2016). University of Vermont. Retrieved April 9, 2020 from the World Wide Web <https://blogs.helsinki.fi/europe-engage/files/2016/03/Community-Partner-Guide-to-Service-Learning.pdf>
6. Duncan, D., and Kopperud J. (2007). *Service-Learning Companion*. Boston: Houghton Mifflin Company
7. Europe Engage – Developing a Culture of Civic Engagement through Service-Learning within Higher Education in Europe. Retrieved April 8, 2020 from the World Wide Web: <https://europeengage.org/our-definition-of-service-learning/>
8. Information resources Management Association. (2019). Civic Engagement and Politics: Concepts, Methodologies, Tools, and Applications. B. Wu, Practices and Reflections on Pioneer Service Learning in Higher Education in China
9. Service Learning Toolkit. (2015). Michigan State University. Retrieved April 9, 2020 from the World Wide Web <https://communityengagedlearning.msu.edu/upload/toolkits/Service-Learning-Toolkit.pdf>
10. Schramm, R. (2016). *UVM Student Field Project Guidelines for Community Partners*. Retrieved April 9, 2020 from the World Wide Web <https://blogs.helsinki.fi/europe-engage/files/2016/03/Community-Partner-Guide-to-Service-Learning.pdf>